

The background of the entire page is a vibrant, colorful illustration. It depicts a woman and three children flying or falling through a whimsical, dreamlike space. The woman is in the foreground, looking upwards with a joyful expression. Behind her, three children are also looking up, their faces lit with happiness. The space around them is filled with floating books of various colors and sizes, some open and some closed. There are also candy canes, lollipops, and small pieces of confetti scattered throughout. The overall color palette is warm and bright, with shades of yellow, orange, and pink, creating a magical and inviting atmosphere.

Skal vi leke en bok?

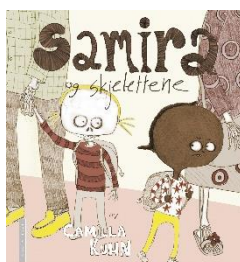
En reise inn i den litterære verden.

Barns møter med bøker er verdifulle. Gjennom høytlesning får barn med ulik bakgrunn, leseerfaring og språkmestring felles leseopplevelser og referanserammer. Dessuten møter barna gode mønster for språkbruk både i høytlesingen og i samtaler i forbindelse med lesingen. Høytlesing gir glede ved selve lesestunden, både til de som hører på og til den som leser høyt, og høytlesing har en viktig språkstimulerende effekt.

Det å lese bøker skaper samhørighet og gode opplevelser mellom barn og voksne. Det bidrar også til å øke barnas ordforråd og konsentrasjon, og til å stimulere fantasien deres. Barnebøker hjelper også barna med å tilegne seg språk som gjør dem i stand til å sette ord på egne erfaringer og følelser.

Her får barna arbeide med et tema over tid slik at de har mulighet til å undersøke, undre seg og fordype seg i et tema. Det er satt opp 3 dager i uken der vi arbeider med ulike sider ved prosjektet. Prosjektet trekkes inn i hverdagsaktiviteter og lek. Bilder, tekst og symboler fra bøkene barna setter mest pris på, blir fremhevet for å danne grunnlag for språklig samspill og undring. Personalet skal ta seg god tid når de leser, da får de bedre muligheter til å snakke med barna om bøkene. Vi skal ha dypdykk i enkelte bøker ved bruk av konkretiseringsmateriell, og tverrfaglig arbeid opp mot de ulike fagområdene. Bøkene skal synliggjøres i lesestolen.

Tidsrom: September, oktober og november

Barnelitteratur kan brukes som inngangsport til ulike fagområder i rammeplanen, også til fagområdet antall, rom og form. Det er løftet frem i rammeplanen at personalet blant annet skal bruke bøker for å inspirere barn til matematisk tenkning. Ved å bruke litteratur kan personalet bidra til at barn oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger, at de får varierte erfaringer med fagområdet, at de blir introdusert for matematiske problemer og at de opplever matematikkglede.

Kommunikasjon, språk og tekst	Kropp, bevegelse, mat og helse:	Antall, rom og form
Vi skal øve på å bruke språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter. Barna skal oppleve høytlesing, fortelling, sang og samtale. I denne perioden skal vi jobbe med å skape et variert språkmiljø med fokus på seg selv, kroppen og følelser. Vi skal bruke litterær samtaler som språkstimulende aktivitet.	Tilrettelegge for allsidig bevegelseserfaringer, inne og ute. Hjelpe barna på å sette ord på å bli kjent med egne behov. Vi skal få kjennskap til menneskekroppen, setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser. Vi skal jobbe med at barna skal kunne utvikle gode vaner for hygiene og et variert kosthold. Barna skal få bli trygg på egen kropp, få en positiv oppfatning av seg selv og bli kjent med egne følelser.	Vi skal oppdage og undre seg over matematiske sammenhenger Leke og eksperimentere med tall, mengder og telling og få erfaring med ulike måter å uttrykke dette på. Bruke kroppen og sansene for å utvikle romforståelse. Undersøke og gjenkjenne egenskaper ved former og sortere dem. Utvikler forståelse for grunnleggende matematiske begreper som stor, større, liten, mindre, bak, foran osv.

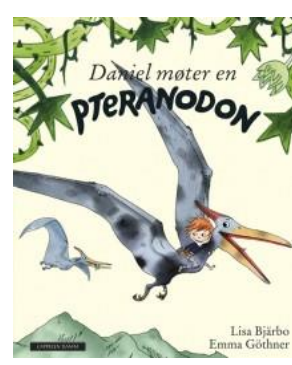
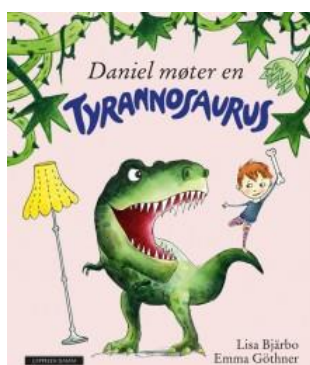
Arbeidsmetode:

I denne perioden skal vi jobbe med å skape et variert språkmiljø med fokus på seg selv, kroppen og følelser. Vi skal bruke litterære samtaler som språkstimulende aktivitet. Den litterære samtalen er aktiviserende og stimulerende fordi den inviterer barna til å tenke høyt, og vi får innblikk i barnas egne språklige oppdagelser. Ved å gjøre litteratur tilgjengelig for barna blir bøkene en del av leken på linje med andre rekvisitter. Barn som blir lest for leser gjerne for hverandre og for «barna» sine i leken. De kobler det de ser på bildene, med forestillingsevnen, tenker seg og forteller om hva dette handler om. Evnen til å forestille seg er viktig når de senere lærer å lese selve teksten.

Personalet skal bruke matematiske begreper reflektert og aktivt i hverdagen. Barna får bruke bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr for å inspirere barna til matematisk tenkning. Vi skal styrke barnas nysgjerrighet, matematikkglede og interesse for matematiske sammenhenger med utgangspunkt i barnas uttrykksformer og legge til rette for matematiske erfaringer gjennom å berike barnas lek og hverdag med matematiske ideer og utdypende samtaler.

Tidsrom: januar, februar, mars

Barn elsker dinosaurer. De var store, annerledes og finnes ikke lenger på jorda. Denne nysgjerrigheten er et fantastisk utgangspunkt for læring. Vil du være med i et Dinoland? Vil du være med på en magisk reise i en dinosaur verden??? Dinolandet er en eske der Daniels leketøydinosaurer lever. Noen ganger om natten, når pappa sover, blir dinosaurene levende. Denne kvelden blir det litt skummelt for Daniel treffer en tyrannosaurus. Daniel vet mye om tyrannosaurus. De er store, for eksempel. Og de har mange skarpe tenner som de bruker til å drepe byttet sitt. Heldigvis viser det seg at akkurat denne tyrannosaurusen er mett. Og veldig leken.

Kommunikasjon, språk og tekst	Kunst, kultur og kreativitet	Etikk, religion og filosofi
Vi skal leke, improvisere og eksperimentere med rim, rytme, lyder og ord. Barna skal få møte et mangfold av eventyr, fortellinger, sang og uttrykksformer Barna skal videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd og ord	Vi skal ha tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksform. Barna skal øve på å ta i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede. Barna får mulighet til å bearbeide inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet ute og inne Barna skal møte et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og utforsker og deltar i kunst- og kulturopplevelser sammen med andre	Barna får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på Vi skal utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap Barna skal lærer å løse konflikter i hverdagen på en god måte

Arbeidsmetode:

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn skal få god språkstimulering i hverdagen, de skal og få delta i aktiviteter som frammer kommunikasjon og heilhetlig språkutvikling ([Rammeplan 2017](#)). En ny studie fra Lesesenteret viser at språkaktivitetene i barnehagen appellerer mer til jentene enn til guttene. Konsekvensen kan være at guttene får mindre språkstimulering, og kommer senere i gang med leseutviklingen enn jentene. Barn er ulike. Noen elsker å sitte i armkroken og lese, mens andre er fulle av prosjekter og har knapt tid til å sette seg ned. For å fange guttenes interesser skal vi reise i dinosaur verden, hvor vi skal utforske, lære og undre oss over livet når dinosaurerne levde på jorden.

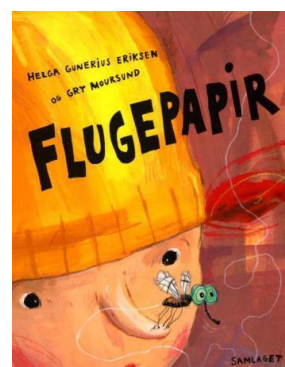
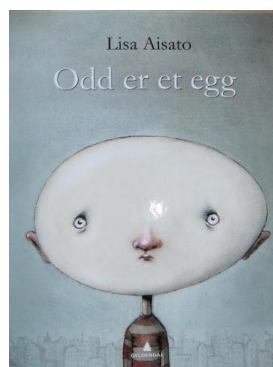
Vi henger opp bilder av dinosaurerne vi skal jobbe med og presenterer disse en og en. Barna blir kjent med formingsmaterialer som trolldeig, og ulike naturmaterialer. Vi skal forvandle det fysiske miljø på avdelingen, vi skal ha en egen dinosaurkrok som skal innby til lek. Vi vil bruke fantasien og leteretter dinosaurspor og fossiler. Dette skjer spesielt på turene våre i nærområdet.

Tidsrom: april, mai og juni

Den som har opplevd noe, har alltid noe å fortelle. Å nevne noe ved navn betyr å se, det utvikler oppmerksomheten, observasjonsevnen, nysgjerrigheten - og språket. Evnen til å observere og å stille spørsmål ved det vi observerer, er verdifull, og den kan sløves eller øves opp. Barn er gode observatører. Du blir ofte forbauset over hva barn finner av små dyr og hvilke detaljer de oppdager.

Når våren kommer møter vi gamle kjente, de aller vanligste, noen mindre vanlige og hvert år noen nye. Insekter inspirerer til små øyeblikk og store prosjekter, forskning, samtale om døden og gir spennende opplevelser på turer. Insekter og småkryp fasinere og opptar barna hvert år, en utømmelig kilde til inspirasjon, kunnskap, kreativitet, lek og læring.

Småkryp og insekter kan også være en fin inngangsport for utvikling av empati for alle levende vesener - alt liv har en verdi i seg selv. Empati er ikke en statisk egenskap, den må stimuleres for å utvikle seg. Ivaretagelse av insekters og andre småkryps velferd er en viktig del av dette. I barnehagen har vi en unik mulighet til å prege barna tidlig. Vi er eksempler for barna våre. Barna gjør som vi gjør. En forutsetning er kunnskap. Når vi kjenner til noe, tar vi også ansvar for det. Kunnskap om småkryp kan vekke barnas engasjement for å verne om naturen og dyrene.

Kommunikasjon, språk og tekst	Natur, miljø og teknologi	Kropp, bevegelse, mat og helse
Vi skal leke, improvisere og eksperimentere med rim, rytme, lyder og ord. Barna skal få møte et mangfold av eventyr, fortellinger, sang og uttrykksformer.	Barna skal oppleve og utforske naturen og naturens mangfold. Barna skal få gode opplevelser med friluftsliv året rundt. Sammen skal vi oppleve, utforske og eksperimentere med naturfenomener og fysiske lover.	Barna skal oppleve glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet. Vi skal øve motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper. Barna skal få oppleve å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslig utfordringer.

	Barna skal få kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen Barna skal få kunnskap om dyr og dyreliv	

Arbeidsmetode:

Løft på en stein... eller kanskje to?

Personalet skal vie barnas interesse for småkryp oppmerksomhet og hjelpe til med å skape en arena for videre undersøkelser, lærer barna mer enn at sneglen som bor på barnehagens uteområde, heter hagesnegl.

Barna skal lære at det de er opptatt av, har betydning. Det er viktig at personalet velger å skape en møteplass ved å hente glass til sneglene og ta fram datamaskinen for at barna skal kunne finne mer informasjon. Vi skal være nysgjerrige sammen med dem og skape situasjoner der alle lærer noe sammen. Vi vil forsøke å finne ut litt mer om hvordan de ulike småkryp lever, hva de heter, og hvordan de egentlig ser ut når vi får sett litt nærmere på dem. Hvordan vi skal oppføre oss overfor små levende vesener er også viktig. Hvilke smådyr vi skal lære om er avhengig av hvilke kryp vi ser under steinen.

Vi vil også prøve å finne ut om det er avbildet insekter i malekunsten, om de symboliserer noe spesielt kunstneren vil fortelle oss utover det vi ser. Vi skal selvsagt male og tegne og på andre måter forme de insektene vi tar for oss slik blir vi ekstra godt kjent med dem og formene de består av. Bevege oss som småkryp vil vi også gjøre. Småkryp i sanger, dikt og vers vil vi også lete etter.

«En reise i bokenes verden er et eventyr. De magiske øyeblikkene. Et ord. En setning. En metafor som får hjertet til å bykse. En bok du ikke visste om. Et møte. Et smil. Et håndtrykk. En vandring inn i det ukjente.»

Geir Tangen